

Beszámoló a Gázipari Szakszervezeti Szövetség 2014-2019 évi munkájáról

Az elmúlt öt év munkájának áttekintését az előző Tisztújító Küldöttértekezleten elhatározott célok megemlékezésével kell kezdeni.

Akkor a legfontosabb feladatnak a munkáltatói partner keresése és a párbeszéd kialakítása lett kitűzve. Akkor már számítani lehetett a tulajdonosi szerkezet átalakítására a gáziparban. Lényegében ez meg is valósult az elmúlt öt évben. Az egykor klasszikus 6 gázszolgáltatóra épülő gázipar ma lényegében egy sok pólusú, több tengely mentén megosztott iparágga alakult át.

Ha sorra vesszük ezeket a tengelyeket, akkor elsők az elosztási tevékenység és az egyetemes gázszolgáltatás látványos különválását lehet megemlíteni. A rezsicsökkentés néven megismert kormányzati intézkedés sorozat elérte azt, hogy a lakossági gázkereskedelem egyetlen társaság kezében koncentrálódik. A Nemzeti Közművek gázkereskedelmi tevékenysége kizárólagos lett a hazai piacon, miután a szolgáltatók sorra adták vissza engedélyüket a további veszteségek elkerülése miatt. Az NKM formálódása ma sem fejeződött be, hiszen a kezdeti célokat, miszerint össze kell kapcsolni a gáz a villamos áram és a vízellátást még nem érték el. Az ország vezetése tovább szövi a terveket, hogy hogyan lehetne ezt a szolgáltatást egységes irányítás alá vonni.

A gázipar átalakításának másik fontos tengelye a tulajdonosi szerkezet változása. Először a francia tőke hagyta el ezt a terepet, de hasonló sorsra jutott az olasz tulajdonlás is. Az ÉGÁZ-DÉGÁZ elosztó társaság a Nemzeti Közművek tagja lett, míg a TIGÁZ újabb magántulajdonosi kör kezébe került. Hazai tulajdonosoknak mondhatnánk a MET csoportot, ha nem tudnánk róla, hogy időközben az a társaság svájci bejegyzésű lett. Eredeti tulajdonosa maradt viszont a Kögáz és a DDGÁZ társaságoknak az E-ON, melynek elhelyezkedése a magyarországi piacon stabilnak mondható, hiszen a villamos energia ellátásban is jelentős szeletet tudhat magáénak. Meg kell még említenünk az FGSZ Földgázszállító vállalatot, amely a MOL csoport tagjaként tevékenykedik, tehát lényegében hazai tulajdonúnak lehet kezelni.

A harmadik tengely a tulajdonosi struktúrából fakad, miszerint, azok a társaságok amelyeknek van kötődésük a villamos iparhoz, a gáz elosztással foglalkozó társaságukat is összekapcsolják a villamos iparral. Régóta megfigyelhető ez az E-ON szervezte és irányítása által, és erősen felerősödött a NKM és az MVM kapcsolatában is.

A Gázipari Szakszervezeti Szövetség is igazodni próbált ezekhez a folyamatokhoz.

2015-ben két ízben is találkoztunk a Horváth Péter Jánossal az NKM vezérigazgatójával (korábbi MEKH elnökkel), másod ízben mint a Németh Lászlóné államtitkár helyettes asszony megbízottjával, amikor a minisztériummal vettük fel a kapcsolatot. 2016-ban az Energia hivatal vezetőjét hívtuk meg egy beszélgetésre, amelyre eljött Mörcz Andrea akkori MEKH Árszabályozási osztályvezető és tartott előadást a 2017-től induló árszabályozási ciklusról. A vele folytatott konzultáció vezetett odáig, hogy megkaptuk és véleményeztük az Energia Hivatal árszabályozási módszertani útmutatóját 2016. őszén.

2016-ban még tartottunk egy demonstrációt és sajtótájékoztatót is Budapesten, ahol a rezsicsökkentés káros hatására hívtuk fel a közvélemény figyelmét, amely a gáziparban dolgozókat és a gázipari társaságok működését érinti. 2016. évet egy konferencia megrendezésével zártuk a VDSZ segítségével. A konferenciának a Rezszi csökkentés után, rezszi csökkentés előtt címet adtuk. A rendezvény célja az volt, hogy az esetleges újabb árcsökkenés negatív hatásait elemezzük az által, hogy bemutattuk az eddigi intézkedések hatásait. Számos meghívott vendég közül kiemelném a minisztérium képviselőjének részvételét, aki a

rezsicsökkentés lakosságra kifejtett pozitív hatásait elemezte. Ezzel ellentétes hatást mutattak be a gazdasági kutatóintézetek elemzői. A munkavállalók képviselőit is hangzott el előadás. Mi bemutattuk a gáziparon belüli demográfia helyzetet és a nem megfelelően működő szakképzés hatásait.

A kapcsolat felvétel témakörébe sorolnám a Földgáz Elosztási Együttműködési Fórum akkori vezetőjével Tajti Péterrel tartott megbeszélést. A találkozó célja az volt, hogy elindulhassunk együtt a Gázipari Ágazati Párbeszéd Bizottság felélesztésének irányába. Mint ismeretes a társadalmi párbeszédnek ez a formája korábban már működött a gáziparban, azonban a munkáltatói szövetség hiánya miatt az illetékes hivatal megszüntette ezt. Sajnos sikert továbbra sem értünk el. Ez szakszervezetünknek egy fontos feladata lesz a jövőben.

Sikeres munkát folytatott a Gázipari Egyeztető Fórum, amely az egysülési folyamat elején járó szervezetek képviselői (NKM, FŐGÁZ, ÉGÁZ-DÉGÁZ) és a Gázipari Szakszervezeti Szövetség képviselői hoztak létre abból a célból, hogy az energia szolgáltatás, különös képen a gázszolgáltatás átszervezése alatt, és azt követően rendszeresen legyen lehetőség egyeztetésre, információ átadásra. Ez enyhítette a szakképzett munkavállalók elvándorlását ami az iparágban érezhető. Ezt a folyamatot tovább erősítette az átalakulás miatti információ hiány és az emberekben kialakult bizonytalanság.

Szövetségünk részt vett nemzetközi konferencia sorozaton, amelyen a lengyel, szerb, spanyol és román kollégáktól ismerhettük meg a náluk végbement változásokat a gáz, energia és bányaiipar területén, és mi is bemutathattuk nekik a hazai viszonyokat és folyamatokat.

Tovább erősödött az együttműködés a villamos iparban dolgozó kollégákkal az által, hogy 2018. évben egy együttműködési megállapodást írtunk alá a Villamosipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetségével (EVDSZ). A megállapodás célja földgáz és a villamosenergia szolgáltatásban dolgozó szakszervezeti tagok ágazati- és munkahelyi szintű érdekének közös megjelenítése, az egységes állami tulajdonú nemzeti közműszolgáltatás (Nemzeti Közművek Zrt. – NKM), központi irányítású rendszerének létrehozásával szemben.

A Gázipar érdekképviseleti vezetői részére több alkalommal képzést szerveztünk, melyben áttekintettük a hazai gázipar helyzetét és nemzetközi kapcsolódási viszonyait. Megbeszéléseinken állandó téma volt az iparágban dolgozók bérezési, demográfiai és szakember utánpótlási helyzetének alakulása.

Készítette Varga Gyula, Gázipari Szakszervezeti Szövetség elnök
2019. május 9.